

des de gentagelsestilfælde for øje, hvor hverken de tidligere kørsler eller den aktuelle kørsel bedømt hver for sig giver grundlag for frakendelse, men hvor kørslerne bedømt under ét må vække betydelig tvivl om førerens ansvarsbevidsthed og forståelse for betydningen af hensynet til andre trafikanters sikkerhed.

Det fremgår af statistiske oplysninger fremlagt af Rigsadvokaten i forbindelse med arbejdet i Arbejdsgruppen vedrørende indførelse af en klippekortordning i tilknytning til kørekort, jf. nærmere bemærkningernes punkt 2.1.3., at bestemmelsen i årene 1998-1999 er blevet anvendt i 40 tilfælde. 39 af disse tilfælde vedrører frakendelse som følge af gentagne hastighedsovertrædelser. Der er i disse tilfælde tale om mindst 5 forudgående hastighedsovertrædelser inden for en 5-årig periode, og hastighedsoverskridelserne er typisk over 30 pct.

Det fremgår endvidere af de statistiske oplysninger, at brugen af bestemmelsen i de forskellige politikredser er ganske svingende.

2.1.1.4. Uden- og indenretlig vedtagelse af frakendelse af førerretten efter § 119 a

I medfør af retsplejelovens § 924 kan anklagemyndigheden i sager om lovovertrædelser, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis sigtede erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angiven frist at betale en i bødeforelægget angivet bøde.

Efter færdselslovens § 119, stk. 1, behandles sager om overtrædelse af loven efter reglerne i retsplejelovens kapitel 79-81 – det vil sige de almindelige regler om straffesagers behandling – medmindre sagen kan afgøres med vedtagelse efter færdselslovens § 119 a.

I henhold til § 119 a, stk. 1, kan en række sager – ud over de rene bødesager, der er omfattet af retsplejelovens § 924 – afgøres ved, at anklagemyndigheden i stedet for at indlevere anklageskrift til retten tilkendegiver over for den sigtede, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning (udenretlig vedtagelse). Udenretlig vedtagelse kan omfatte sager vedrørende spiritus- eller promillekørsel, sager om indgreb mv. i en hastighedsbegrænsers funktion efter § 125 a, sager om overskridelse af hastighedsgrænser med de i loven fastsatte procentdele, som er nævnt i § 126, stk. 1, nr. 2 og 3, og sager om overtrædelse af de bestemmelser om største tilladte totalvægt, som er nævnt i § 126, stk. 1, nr. 4.

Udenretlig vedtagelse kan imidlertid kun anvendes i de pågældende sager, hvis sagen ikke skønnes at vil-

le medføre højere straf end bøde, og såfremt den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde samt vedtager betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten i et i tilkendegivelsen nærmere angivet tidsrum, eller vedtager kørselsforbud.

De i stk. 1 nævnte sager kan efter bestemmelsen i færdselslovens § 119 a, stk. 3, ligeledes afgøres ved, at den tiltalte i retten vedtager at betale en nærmere bestemt bøde og vedtager frakendelse af førerretten i et nærmere angivet tidsrum eller kørselsforbud (indenretlig vedtagelse). Det er i forbindelse med indenretlig vedtagelse ligeledes en betingelse, at der ikke opstår spørgsmål om anvendelse af højere straf end bøde, ligesom retten ikke må finde grundlag for at betvivle den tiltaltes skyld. Under samme betingelser kan sager om tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, jf. § 126, stk. 1, nr. 1, afgøres ved, at den tiltalte i retten vedtager at betale en nærmere bestemt bøde og vedtager betinget frakendelse af førerretten eller kørselsforbud.

Der er ikke mulighed for uden- og indenretlig vedtagelse af førerretsfrakendelse i andre typer af sager, end de der nævnes i § 119 a, stk. 1 og 3.

En vedtagelse efter § 119 a, stk. 1 og 3, har samme virkning som en dom med hensyn til fuldbyrdelse og gentagelsevirkning, jf. bestemmelsens stk. 4.

Bestemmelsen i § 119 a blev oprindeligt indsat ved lov nr. 299 af 6. juni 1984 om ændring af retsplejeloven og færdselsloven. Bestemmelsen vedrørte på daværende tidspunkt kun behandling af sager om spiritus- og promillekørsel. Baggrunden for bestemmelsen var ifølge lovens forarbejder at skabe mulighed for i videre omfang at kunne afgøre straffesager ved udenretlig vedtagelse. Dette skulle bidrage til en rationalisering af arbejdet såvel inden for politiet som ved domstolene. Hvis bødesager om spiritus- og promillekørsel skulle omfattes af en sådan udvidelse, var det nødvendigt, at der i disse sager ud over bøde blev givet adgang til at vedtage frakendelse af førerretten.

Sager om spiritus- og promillekørsel afgøres i praksis både for så vidt angår strafspørgsmålet og spørgsmålet om frakendelse af førerretten efter nøje fastlagte retningslinier, og det fandtes derfor ifølge lovens forarbejder ubetænkeligt at give adgang til udenretlig vedtagelse i sager om spiritus- og promillekørsel inden for bødeområdet.

Ved lov nr. 468 af 10. juni 1997 og lov nr. 187 af 30. marts 1999 blev anvendelsesområdet for både uden- og indenretlig vedtagelse af frakendelse af førerretten efter § 119 a, stk. 1 og 3, udvidet til også at omfatte sager om indgreb mv. i en hastighedsbegræn-